

Besluit

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 16, vierde lid, aanhef en onder b, van de Elektriciteitswet 1998, over de wijziging en verlenging van de looptijd van enkele ontheffingen van de enkelvoudige storingsreserve voor TenneT TSO B.V

Ons kenmerk : ACM/UIT/664051
Zaaknummer : ACM/25/196243
Datum : **4 december 2025**

Inhoud

1.	Samenvatting en Achtergrond	3
2.	Beoordeling	5
3.	Voorschriften en beperkingen	7
4.	Conclusie	8
5.	Dictum	9
	Bijlage 1 Wettelijk kader	11

1. Samenvatting en Achtergrond

1. De Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) wijzigt en verlengt meerdere ontheffingen van de enkelvoudige storingsreserve. De ACM wijzigt de tenaamstelling van vijf ontheffingen die op naam stonden van Liander N.V. (hierna: Liander) naar TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT). De ACM verlengt de looptijd van de ontheffing van de enkelvoudige storingsreserve van acht ontheffingen.
2. TenneT heeft verklaard dat per 2 januari 2025 netonderdelen, deel uitmakend van het CBL-net Randmeren, waarvoor ontheffingen door de ACM zijn afgegeven, door Liander aan TenneT zijn overgedragen. TenneT heeft om wijziging van de tenaamstelling van vijf aan Liander afgegeven ontheffingen verzocht. De ACM heeft het verzoek van TenneT gehonoreerd met betrekking tot onderstaande vijf ontheffingen:
 - 150 kV-railsysteem van het 150 kV-station Almere,
 - 150 kV-railsysteem van het 150 kV-station Zeewolde,
 - 150 kV-railsysteem van het 150 kV-station Harderwijk,
 - 150 kV-railsysteem van het 150 kV-station Lelystad en
 - 150 kV-circuit Almere-Zeewolde.
3. De ACM verlengt de looptijd van de ontheffingen van de enkelvoudige storingsreserve voor de volgende netonderdelen:
 - 110 kV Harculo – Raalte,
 - 110 kV Hengelo Oele,
 - 150 kV Hoogte Kadijk,
 - 150 kV Haarlemmermeer – Vijfhuizen,
 - 150 kV Vondelingenweg,
 - 150 kV-railsysteem van het 150 kV-station Almere,
 - 150 kV-railsysteem van het 150 kV-station Harderwijk en
 - 150 kV-railsysteem van het 150 kV-station Lelystad.
4. Hierdoor krijgt TenneT extra tijd om dit onderdeel van het hoogspanningsnet zodanig te verbeteren dat het net aan de regelgeving over de enkelvoudige storingsreserve voldoet. Bijlage 1 omvat het juridisch kader.

Vrijstellingen en ontheffingen

5. Het Nederlandse elektriciteitsnet kent een hoge mate van betrouwbaarheid. Om te garanderen dat de levering van elektriciteit niet in gevaar komt, moeten alle hoogspanningsnetten (110 kV of hoger) extra reservecapaciteit hebben zodat er altijd een 'vluchtstrook' beschikbaar is om elektriciteit over te vervoeren. Dit wordt de enkelvoudige storingsreserve of het n-1 criterium genoemd.
6. Het onverkort voldoen aan n-1 is niet voor alle netelementen in alle gevallen doelmatig of in het algemeen belang. Daarom hebben netbeheerders voor bepaalde onderdelen van het net vrijstelling gekregen van het n-1 criterium. Hiermee komt in gebieden die op dit moment te kampen hebben met schaarste, bijvoorbeeld vanwege de snelle opkomst van duurzame opwek, op korte termijn ruimte vrij in het net. Daarnaast kan een netbeheerder van netten met een spanningsniveau van 110 kV of hoger een aanvraag bij de ACM indienen tot ontheffing voor netonderdelen waarin (nog) niet voldaan wordt aan het n-1 criterium of de vrijstellingen.

De aanvraag en de eerdere besluiten

7. Op 14 november 2022 heeft de ACM een besluit genomen op een ontheffingsaanvraag van TenneT voor alle situaties in het landelijk hoogspanningsnet waar op 1 januari 2021 niet werd

voldaan aan de normen.¹ Op 14 november 2024 heeft de ACM een besluit genomen op een verlengingsaanvraag van TenneT voor de ontheffing die was verleend voor het 380/150 kV-railsysteem Diemen.² Op 2 juli 2025 heeft TenneT verzocht om de looptijd van de ontheffingen, opgesomd in randnummer 3, te verlengen.

Achtergrond

8. Het n-1 criterium houdt in dat een net met een spanningsniveau van 110 kV en hoger zo is aangelegd dat transport van elektriciteit ook verzekerd is als zich een uitvalsituatie voordoet. Een uitvalsituatie is een onvoorziene gebeurtenis waarbij een netonderdeel uitvalt en mogelijk het transport van elektriciteit onderbroken raakt. Dit criterium geldt zowel voor het net in normaal bedrijf als voor de periode dat een deel van het net uit bedrijf is vanwege onderhoud. De norm, de vrijstellingen van de norm, en de mogelijkheid van ontheffingen, zijn opgenomen in artikel 16, vierde lid, van de Elektriciteitswet 1998 en uitgewerkt in het Besluit investeringsplan en kwaliteit elektriciteit en gas.

¹ Besluit van de ACM van 24 november 2022, met kenmerk ACM/UIT/584359 en zaaknummer ACM/20/043510.

² Besluit van de ACM van 14 november 2024, met kenmerk ACM/UIT/634489 en zaaknummer ACM/24/189149.

2. Beoordeling

9. Op 24 november 2022 heeft de ACM ontheffingen verleend aan Liander voor de situaties in het landelijk hoogspanningsnet waar op 1 januari 2021 niet werd voldaan aan de normen rond de enkelvoudige storingsreserve. De bij dit besluit betrokken netonderdelen die aan Liander toebehoorden³, zijn inmiddels overgedragen aan TenneT.⁴ De netonderdelen waar de ACM Liander ontheffing op de enkelvoudige storingsreserve heeft gegeven, staan vermeld in randnummer 2 van dit besluit.
10. Op 24 november 2022 heeft de ACM eveneens ontheffingen verleend aan TenneT voor de situaties in het landelijk hoogspanningsnet waar op 1 januari 2021 niet werd voldaan aan de normen rond de enkelvoudige storingsreserve.⁵ De ontheffingen, genoemd in randnummer 3 van dit besluit, zijn hier onderdeel van. De ontheffingstermijnen voor de ontheffingen, genoemd in randnummer 2 en randnummer 3, lopen af op 30 of 31 december 2025. Daarom heeft TenneT op 2 juli 2025 een aanvraag ingediend tot verlenging van deze ontheffingen. Per netonderdeel is aangegeven tot welke datum de aanvraag tot verlenging strekt.
11. Op 2 september 2025 heeft de ACM TenneT aanvullende vragen gesteld over de aanvraag van 2 juli 2025. TenneT heeft deze aanvullende vragen op 11 september 2025 beantwoord. De ACM heeft op 9 september 2025 een tweede e-mail met aanvullende vragen gesteld over de aanvraag. Op 23 september 2025 heeft TenneT deze aanvullende vragen beantwoord.
12. Als de aanvraag betrekking heeft op het verlengen van de looptijd van een ontheffing, moet TenneT ingevolge artikel 4b.1, tweede lid, van het Besluit investeringsplan en kwaliteit elektriciteit en gas in de aanvraag motiveren waarom het project voor de investering om aan de norm te voldoen niet is afgerond, waarbij ook moet worden beschreven op welke wijze TenneT zich heeft ingespannen om het project te realiseren en welke maatregelen TenneT neemt om het project binnen de gevraagde verlengde termijn te realiseren.
13. Op grond van artikel 4b.4, derde lid, onderdeel b, van het Besluit investeringsplan en kwaliteit energie, kan de ACM de ontheffing maximaal met een termijn van vijf jaar verlengen, voor zover het een netonderdeel in een net met een spanningsniveau van 110 tot 220 kV betreft.
14. Ten aanzien van het netonderdeel 110 kV Harculo – Raalte geeft TenneT aan dat het project niet is afgerond, omdat de Provincie Overijssel stelt dat een omgevingsvergunning nodig is voor Natura-2000 activiteiten. TenneT is van mening dat deze vergunning niet noodzakelijk is. Hierdoor is volgens TenneT op dit moment niet duidelijk wanneer en hoe dit project gecontinueerd wordt. Door het voorgaande komt TenneT tot de conclusie dat zij geen concrete beheersmaatregelen kan nemen om verdere vertraging te voorkomen. De verlenging van deze ontheffing is aangevraagd voor de periode tot en met 31 december 2027. De ACM concludeert dat de niet verleende omgevingsvergunning voldoende redengevend is voor de lange doorlooptijd van het project. TenneT spant zich in om het project zo spoedig mogelijk af te ronden. De ACM besluit om tot verlenging van de ontheffing over te gaan.
15. Ten aanzien van het netonderdeel 110 kV Hengelo Oele geeft TenneT in de aanvraag aan dat het betreffende project nog niet is afgerond. De uitvoering van dit project wordt meegenomen met een ander project van stationsautomatisering op deze locatie. TenneT stelt dat dit project in uitvoering is en dat de resterende werkzaamheden waarmee het project afgerond gaat worden zijn ingepland. De verlenging van deze ontheffing is aangevraagd voor de periode tot en met 31 december 2026. De ACM beoordeelt dat TenneT voldoende inzicht heeft gegeven in de reden van vertraging van

³ Besluit van de ACM van 24 november 2022, met kenmerk ACM/UIT/584360 en zaaknummer ACM/21/050654.

⁴ Zie hiervoor [Liander draagt eigendom van hoogspanningsnet Randmeren over aan TenneT | Liander](#).

⁵ Besluit van de ACM van 24 november 2022, met kenmerk ACM/UIT/584359 en zaaknummer ACM/20/043510.

het project en dat TenneT zich inspent om het project zo spoedig mogelijk af te ronden. De ACM gaat over tot verlenging van de ontheffing.

16. Ten aanzien van het netonderdeel 150 kV Hoogte Kadijk geeft TenneT in de aanvraag aan dat het onderliggende project is teruggezet van basisontwerpfase naar studiefase. De belangrijkste oorzaak van de opgelopen vertraging is problemen bij het vinden van een geschikte locatie voor de nieuwe 150kV-installatie. TenneT geeft aan dat het project op een andere locatie wordt uitgevoerd dan eerder voorzien. Om het project te realiseren werkt TenneT nauw samen in de Taskforce Amsterdam. TenneT stelt dat sprake is van een complexe opgave met betrekking tot de ombouw en de omgeving vanwege de locatie in de binnenstad. Om te sturen op voortgang is in opdracht van de Taskforce Amsterdam een procesmanager ingeschakeld. De verlenging van deze ontheffing is aangevraagd voor de periode tot en met 31 december 2030. De ACM vindt de fysieke complexiteit en omvang van dit project, in combinatie met de noodzaak tot wijziging van de locatie een voldoende onderbouwing van TenneT voor het niet afronden van het project binnen de termijn van de oorspronkelijke ontheffing. Tezamen met de voorgestelde maatregelen om de voortgang van het project te verzekeren is volgens de ACM voldaan aan de vereisten om ter verlenging van de ontheffing over te gaan.
17. Ten aanzien van het netonderdeel 150 kV Haarlemmermeer – Vijfhuizen geeft TenneT in de aanvraag aan dat de lange doorlooptijd voor het vinden van een geschikte locatie voor het nieuwe 150kV-station Rozenburg de belangrijkste oorzaak is van de opgelopen vertraging. TenneT stelt dat na meerdere locatiestudies uiteindelijk een locatie is gevonden bij Rozenburg-Zuid. TenneT stelt dat sturing op voortgang plaatsvindt vanuit de TaskForce Noord-Holland. De verlenging van deze ontheffing is aangevraagd voor de periode tot en met 31 december 2026. De ACM concludeert dat problemen bij het vinden van een geschikte locatie de doorlooptijd van een bouwproject kunnen verlengen. Nu een locatie gevonden is beoordeelt de ACM dat de verlenging van de ontheffing voor de termijn van één jaar gerechtvaardigd en noodzakelijk is. De ACM gaat over tot verlenging van de ontheffing.
18. Ten aanzien van het netonderdeel 150 kV Vondelingenweg geeft TenneT in de aanvraag aan dat de lange doorlooptijd voor het vinden van een geschikte locatie voor het nieuwe 150kV-station Rotterdam Petroleumweg de belangrijkste oorzaak is van de opgelopen vertraging. Volgens TenneT is het een complexe opgave gebleken om in het Rotterdams Havengebied een geschikte locatie te verkrijgen. Dit komt onder andere door de combinatie van negen hoogspanningstracés, de mogelijke impact op buisleidingen en de noodzaak tot het realiseren van een nieuwe spoorwegovergang. TenneT stelt dat veel afstemming met belanghebbenden in dit gebied nodig is geweest. Hierdoor heeft het ongeveer drie jaren geduurd om te komen tot een basisontwerp, aldus TenneT. TenneT tracht het project binnen de gevraagde termijn te realiseren door nauw samen te blijven werken met stakeholders in het gebied. De verlenging van deze ontheffing is aangevraagd voor de periode tot en met 31 december 2030. De ACM beoordeelt dat het noodzakelijk is om de ontheffing te verlengen wegens de door TenneT genoemde oorzaken van vertragingen in het project. In combinatie met de genoemde maatregel om het project binnen de gevraagde termijn te realiseren is volgens de ACM aan de vereisten ter verlenging voldaan. De ACM gaat over tot verlenging van de ontheffing.
19. Ten aanzien van het 150 kV-railsysteem van het 150 kV-station Almere geeft TenneT aan dat op één veld na, alle velden zijn aangesloten op een nieuw geplaatste railbeveiliging. Om het project af te ronden is volgens TenneT afschakeling van een klant, met wie reeds meerdere overleggen zijn geweest, gedurende langere tijd nodig. TenneT stelt dat de noodvoorziening bij de klant onvoldoende is om het veld op de nieuwe railbeveiliging aan te sluiten. Vier weken "Voorziene Niet Beschikbaarheid" (hierna: VNB) zijn nodig, maar vanwege de beschikbare stikstofruimte in de vergunning van de klant mogen de noodstroomaggregaten van de klant maximaal twee weken per jaar draaien. Om het project zo spoedig mogelijk te realiseren geeft TenneT in overleg met de klant mogelijke alternatieven te onderzoeken, waaronder eventueel het omzetten van de aansluiting naar een ander spanningsniveau. De verlenging van deze ontheffing is aangevraagd voor de

periode tot en met 31 december 2026. De ACM beoordeelt dat voldoende is gemotiveerd hoe de problemen rondom het vereiste afschakelen van een klant leidt tot vertraging van het project. Met het vinden van een geschikte oplossing hiervoor zal het project worden gerealiseerd. Daarmee oordeelt de ACM dat aan de vereisten voor verlenging van de ontheffing is voldaan. De ACM gaat over tot verlenging van de ontheffing.

20. Ten aanzien van het 150 kV-railsysteem van het 150 kV-station Harderwijk geeft TenneT in de aanvraag aan dat de voornaamste oorzaak van de vertraging gelegen is in de impact van het project op Natura 2000-gebied. Voor de bouwactiviteiten werkt TenneT nauw samen met het bevoegde gezag over de benodigde vergunningen en ruimte met betrekking tot de stikstofdepositie. TenneT stelt dat de vertraging in de uitvoering is ontstaan door het niet verleend krijgen van deze vergunningen. Om zo voortvarend mogelijk de bouwactiviteiten uit te voeren geeft TenneT aan elektrisch materieel in te zetten om zo bouwactiviteiten stikstofarm uit te kunnen voeren. Daarbij worden de verschillende bouwactiviteiten zoveel mogelijk parallel uitgevoerd. De verlenging van deze ontheffing is aangevraagd voor de periode tot en met 31 december 2028. De ACM meent dat de niet verkregen vergunningen de vertraging in realisatie van het project voldoende verklaren. Met de voorstellen van TenneT om de voltooiing van het project te bespoedigen is eveneens voldaan aan de eis van inzicht verschaffen in de maatregelen die genomen worden om het project binnen de gevraagde termijn te realiseren. De ACM gaat over tot verlenging van de betreffende ontheffing.
21. Ten aanzien van het 150 kV-railsysteem van het 150 kV-station Lelystad geeft TenneT aan dat al het voorbereidende werk inmiddels is uitgevoerd. De laatste stappen omvatten het aansluiten van drie koppeltransformatoren en een klantveld. TenneT stelt dat de hiervoor benodigde VNB voor de koppeltransformatoren lastig is te vinden vanwege congestie in het FGU-net. De VNB voor het klantveld staat gepland voor halverwege 2026. De ACM stelt dat de uitdaging in de afronding van dit project zit in het vinden van geschikte perioden van VNB. Om dit te bewerkstelligen geeft TenneT aan dat zij middels nauwe afstemming met aangeslotenen in het FGU-net de meest geschikte perioden voor tijdelijke afschakeling zoekt. De verlenging van deze ontheffing is aangevraagd voor de periode tot en met 30 december 2026. De problemen in het vinden van de vereiste VNB is voor de ACM voldoende reden om de overschrijding van de oorspronkelijke ontheffingstermijn te verklaren. Met de voorgestelde maatregel, namelijk de geplande VNB voor het uitvoeren van bouwwerkzaamheden medio 2026, kan het project gerealiseerd worden. De ACM beoordeelt dat hiermee aan de vereisten voor verlenging van de ontheffing is voldaan en gaat over tot verlenging van de ontheffing.
22. De verlenging wordt per ontheffing verleend voor hetzelfde maximaal vermogen met dezelfde tijdsduur als verleend in de oorspronkelijke ontheffing, welke in **Tabel 1** in het dictum te vinden zijn.

3. Voorschriften en beperkingen

23. Op grond van artikel 16, vierde lid, onderdeel b, tweede volzin, van de Elektriciteitswet 1998 kunnen aan de ontheffingen voorschriften en beperkingen worden verbonden. Aan het ontheffingsbesluit heeft de ACM voorschriften verbonden en de ACM verbindt ook aan de verlenging van de looptijd van de ontheffing onderstaande voorschriften en beperkingen.
24. De ontheffingen komen te vervallen na uitvoering van de werkzaamheden waardoor elk knelpunt is opgelost, dan wel uiterlijk op de uiterste datum die per verlenging is aangemerkt in dit besluit.
25. TenneT dient de ACM onverwijld mededeling te doen als:
 - het knelpunt is opgelost;
 - sprake is van een wijziging van de verwachte datum van ingebruikname;
 - sprake is van wijzigingen in de eigendom van het betreffende netonderdeel.

-
26. De ontheffing wordt verleend onder de voorwaarde dat sprake blijft van conformiteit met de Verordening (EU) 2017/1485 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende het beheer van elektriciteitstransmissiesystemen.

4. Conclusie

27. De ACM wijzigt de tenaamstelling in de publicatie Overzicht ontheffingen enkelvoudige storingsreserve van vijf ontheffingen welke zijn overgedragen aan TenneT.⁶
28. De ACM verlengt de looptijd van de ontheffingen, als bedoeld in artikel 16, vierde lid, onderdeel b, van de Elektriciteitswet 1998 voor de netonderdelen, opgesomd in **Tabel 1** in het dictum. De ontheffing is van kracht voor een uitvalsituatie van de onderhavige netonderdelen voor een per netonderdeel gedefinieerd vermogen en tijdsduur, uiterlijk tot afloop van de termijn van de verlenging.

⁶ [Overzicht ontheffingen enkelvoudige storingsreserve.](#)

5. Dictum

29. De Autoriteit Consument en Markt besluit op grond van artikel 16, vierde lid, onderdeel b, van de Elektriciteitswet 1998, de tenaamstelling van vijf ontheffingen die op naam stonden van Liander N.V., te wijzigen naar TenneT TSO B.V.
30. De Autoriteit Consument en Markt besluit op grond van artikel 16, vierde lid, onderdeel b, van de Elektriciteitswet 1998 de ontheffingen die genoemd worden in **Tabel 1** van de verplichting dat een net met een spanningsniveau van 110 kV of hoger zodanig ontworpen en in werking is dat het transport van elektriciteit ook verzekerd is indien zich een uitvalsituatie voordoet, die aan TenneT TSO B.V. zijn verleend of zijn overgedragen, te verlengen. De ontheffingen worden verlengd voor de in **Tabel 1** opgenomen termijn per netonderdeel.

Tabel 1

Netonderdeel	Einddatum oorspronkelijke ontheffing	Einddatum ontheffing	Max MW en tijdsduur (ongewijzigd)
110 kV Harculo – Raalte	31 december 2025	31 december 2027	Maximaal 50 MW, maximaal 8 uur
110 kV Hengelo Oele	31 december 2025	31 december 2026	Maximaal 470 MW, maximaal 8 uur
150 kV Hoogte Kadijk	31 december 2025	31 december 2030	Maximaal 171 MW, maximaal 8 uur
150 kV Haarlemmermeer – Vijfhuizen	31 december 2025	31 december 2026	Maximaal 251 MW, maximaal 4 uur
150 kV Vondelingenweg	31 december 2025	31 december 2030	Maximaal 150 MW, maximaal 4 uur
150 kV-railsysteem van het 150 kV-station Almere	30 december 2025	31 december 2026	Maximaal 159 MW, maximaal tussen 4 en 8 uur
150 kV-railsysteem van het 150 kV-station Harderwijk	30 december 2025	31 december 2026	Maximaal 159 MW, maximaal tussen 4 en 8 uur
150 kV-railsysteem van het 150 kV-station Lelystad	30 december 2025	30 december 2026	Maximaal 1140 MW, maximaal tussen 4 en 8 uur

31. De ontheffingen worden verleend onder de volgende voorschriften en beperkingen:

1) Ingrijpende renovatie of modificatie

Op grond van artikel 4b.3 van het Besluit investeringsplan en kwaliteit elektriciteit en gas verbindt de Autoriteit Consument en Markt aan de ontheffing de voorwaarde dat, wanneer het netonderdeel waarvoor ontheffing wordt verleend ingrijpend wordt gerenoveerd of gemodificeerd, het desbetreffende netonderdeel wordt aangepast overeenkomstig de norm in artikel 16, vierde lid, aanhef, van de Elektriciteitswet 1998 of, indien van toepassing, een vrijstelling in paragraaf 4a van het Besluit investeringsplan en kwaliteit elektriciteit en gas.

2) Wijzigingen in de ontheffing TenneT dient de ACM onverwijld mededeling te doen als:

- het knelpunt is opgelost;
- sprake is van een wijziging van de verwachte datum van ingebruikname;
- sprake is van wijzigingen in de eigendom van het betreffende netonderdeel.

3) Veiligheid en betrouwbaarheid

De ontheffing wordt verleend onder het voorschrift dat sprake blijft van conformiteit met Verordening (EU) 2017/1485 van de Commissie tot vaststelling van richtsnoeren betreffende het beheer van elektriciteitstransmissiesystemen (PbEU 2017, L 220).

32. De ontheffing vervalt na uitvoering van de werkzaamheden waardoor het knelpunt is opgelost, dan wel uiterlijk op de datum van afloop van de termijn van de desbetreffende ontheffing. Hierna dient het netonderdeel te voldoen aan artikel 4a.3, onderdeel b1, artikel 4a.3, onderdeel c1, artikel 4a.4, eerste lid, onder b1, of artikel 4a.4, eerste lid, onder c1 van het Besluit investeringsplan en kwaliteit elektriciteit en gas.

Den Haag,

Datum: **4 december 2025**

Autoriteit Consument en Markt,
voor deze

drs. M.R. Leijten
Bestuurslid

Als u belanghebbende bent, kunt u schriftelijk bezwaar maken tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde bezwaarschrift naar de Autoriteit Consument en Markt, Juridische Zaken, postbus 16326, 2500 BH Den Haag. Dit moet u doen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. In uw bezwaarschrift kunt u de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.

Bijlage 1 Wettelijk kader

Elektriciteitswet 1998

Artikel 16, vierde en vijfde lid, van de Elektriciteitswet 1998 luidt:

4. *“Een net met een spanningsniveau van 110 kV of hoger, met uitzondering van het net op zee, is zodanig ontworpen en in werking dat het transport van elektriciteit ook verzekerd is indien zich een uitvalsituatie voordoet, tenzij:*
 - a. *voor een bepaalde uitvalsituatie vrijstelling is verleend bij algemene maatregel van bestuur;*
 - b. *voor een bepaald onderdeel van het net op aanvraag van de desbetreffende netbeheerder ontheffing is verleend door de Autoriteit Consument en Markt. Aan de ontheffing kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden.*
5. *Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de verlening, wijziging en intrekking van een ontheffing als bedoeld in het vierde lid, onderdeel b.”*

Besluit Kwaliteit investeringsplan en kwaliteit elektriciteit en gas

Artikel 4a.1 van het Besluit Kwaliteit investeringsplan en kwaliteit elektriciteit en gas luidt:

- “Een uitvalsituatie in een net met een spanningsniveau van 220 kV of hoger in normaal bedrijf, is vrijgesteld van de norm in de aanhef van artikel 16, vierde lid, van de Elektriciteitswet 1998, indien:*
- a. *de uitvalsituatie betrekking heeft op een transformator naar een spanning lager dan 110 kV en leidt tot een onderbreking van transport van elektriciteit van maximaal:*
 - 1°. *100 MW gedurende ten hoogste tien minuten, voor zover het transport ten behoeve van verbruik betreft, of*
 - 2°. *200 MW gedurende ten hoogste twee weken, voor zover het transport ten behoeve van rechtstreeks op de transformator aangesloten, dan wel op het onderliggende net met een spanningsniveau hoger dan 1 kV of lager dan 110 kV aangesloten productie betreft;*
 - b. *de uitvalsituatie betrekking heeft op een railsysteem en leidt tot een onderbreking van transport van elektriciteit van maximaal 1.500 MW gedurende ten hoogste zes uur, voor zover het transport ten behoeve van rechtstreeks op het railsysteem aangesloten, dan wel op het onderliggende net met een spanningsniveau van hoger dan 1 kV of lager dan 110 kV aangesloten productie betreft.”*

Artikel 4a.3 van het Besluit Kwaliteit investeringsplan en kwaliteit elektriciteit en gas luidt:

- “Een uitvalsituatie in een net met een spanningsniveau van 110 tot 220 kV in normaal bedrijf, is vrijgesteld van de norm in de aanhef van artikel 16, vierde lid, van de Elektriciteitswet 1998, indien:*
- a. *de uitvalsituatie betrekking heeft op een transformator naar een spanning lager dan 110 kV en leidt tot een onderbreking van transport van elektriciteit van maximaal:*
 - 1°. *100 MW gedurende ten hoogste tien minuten, voor zover het transport ten behoeve van verbruik betreft, of*
 - 2°. *200 MW gedurende ten hoogste twee weken, voor zover het transport ten behoeve van rechtstreeks op de transformator aangesloten, dan wel op het onderliggende net met een spanningsniveau van hoger dan 1 kV of lager dan 110 kV aangesloten productie betreft;*
 - b. *de uitvalsituatie betrekking heeft op een circuit en leidt tot een onderbreking van transport van elektriciteit van maximaal:*
 - 1°. *100 MW gedurende ten hoogste tien minuten, voor zover het transport ten behoeve van verbruik betreft, of*
 - 2°. *500 MW gedurende ten hoogste twee weken, voor zover het transport ten behoeve van rechtstreeks op het circuit aangesloten, dan wel op het onderliggende net met een spanningsniveau van hoger dan 1 kV of lager dan 110 kV aangesloten productie betreft;*
 - c. *de uitvalsituatie betrekking heeft op een railsysteem en leidt tot een onderbreking van transport van elektriciteit van maximaal:*

1°.500 MW gedurende ten hoogste een uur en daarna maximaal 100 MW gedurende ten hoogste vijf uur, voor zover het transport ten behoeve van verbruik betreft, of
2°.1500 MW gedurende ten hoogste zes uur, voor zover het transport ten behoeve van rechtstreeks op het railsysteem aangesloten, dan wel op het onderliggende net met een spanningsniveau van hoger dan 1 kV of lager dan 110 kV aangesloten productie betreft.”

Artikel 4a.4 van het Besluit Kwaliteit investeringsplan en kwaliteit elektriciteit en gas luidt:

1. “Een uitvalsituatie in een net met een spanningsniveau van 110 tot 220 kV tijdens onderhoud, is vrijgesteld van de norm in de aanhef van artikel 16, vierde lid, van de Elektriciteitswet 1998, indien:
 - a. de uitvalsituatie betrekking heeft op een transformator naar een spanning lager dan 110 kV en leidt tot een onderbreking van transport van elektriciteit van maximaal:
 - 1°.100 MW gedurende ten hoogste zes uur, voor zover het transport ten behoeve van verbruik betreft, of
 - 2°.200 MW gedurende ten hoogste twee weken, voor zover het transport ten behoeve van rechtstreeks op de transformator aangesloten, dan wel op het onderliggende net met een spanningsniveau van hoger dan 1 kV of lager dan 110 kV aangesloten productie betreft;
 - b. de uitvalsituatie betrekking heeft op een circuit en leidt tot een onderbreking van transport van elektriciteit van maximaal:
 - 1°.100 MW gedurende ten hoogste zes uur, voor zover het transport ten behoeve van verbruik betreft, of
 - 2°.500 MW, gedurende ten hoogste twee weken, voor zover het transport ten behoeve van rechtstreeks op het circuit aangesloten, dan wel op het onderliggende net met een spanningsniveau van hoger dan 1 kV of lager dan 110 kV aangesloten productie betreft;
 - c. de uitvalsituatie betrekking heeft op een railsysteem en leidt tot een onderbreking van transport van elektriciteit van maximaal:
 - 1°.1000 MW gedurende ten hoogste twee uur, waarna de onderbreking maximaal 500 MW is, vervolgens lineair afneemt tot maximaal 100 MW en na zes uur is opgelost, voor zover het transport ten behoeve van verbruik betreft, of
 - 2°.1500 MW gedurende ten hoogste zes uur, voor zover het transport ten behoeve van rechtstreeks op het railsysteem aangesloten, dan wel op het onderliggende net met een spanningsniveau van hoger dan 1 kV of lager dan 110 kV aangesloten productie betreft.
2. In afwijking van het eerste lid, aanhef en onderdelen b en c, is een uitvalsituatie in een net met een spanningsniveau van 110 tot 220 kV tijdens onderhoud vrijgesteld van de norm in de aanhef van artikel 16, vierde lid, van de Elektriciteitswet 1998, indien:
 - a. de uitvalsituatie betrekking heeft op een gesloten schakelinstallatie ten tijde van reparatie, modificatie en vervanging van dit onderdeel van het net en leidt tot een onderbreking van transport van elektriciteit van maximaal:
 - 1°.100 MW gedurende ten hoogste 48 uur, voor zover het transport ten behoeve van verbruik betreft, of
 - 2°.500 MW gedurende 48 uur, voor zover het transport ten behoeve van rechtstreeks op de schakelinstallatie aangesloten, dan wel op het onderliggende net met een spanningsniveau van hoger dan 1 kV of lager dan 110 kV aangesloten productie betreft;
 - b. de uitvalsituatie betrekking heeft op een gasdrukpijkabel of een oliedrukkabel ten tijde van reparatie, modificatie en vervanging van dit onderdeel van het net en leidt tot een onderbreking van transport van elektriciteit van maximaal:
 - 1°.100 MW gedurende ten hoogste een week, voor zover het transport ten behoeve van verbruik betreft, of
 - 2°.500 MW gedurende ten hoogste een week, voor zover het transport ten behoeve van rechtstreeks op de gasdrukpijkabel of een oliedrukkabel aangesloten, dan wel op het onderliggende net met een spanningsniveau van hoger dan 1 kV of lager dan 110 kV aangesloten productie betreft.”

(...)

Artikel 4a.6 van het Besluit Kwaliteit investeringsplan en kwaliteit elektriciteit en gas luidt:

“Een uitvalsituatie in een net met een spanningsniveau van 110 kV of hoger, is vrijgesteld van de norm in de aanhef van artikel 16, vierde lid, van de Elektriciteitswet 1998, indien de uitvalsituatie betrekking heeft op een netonderdeel waarvoor een ontheffing is aangevraagd als bedoeld in artikel 16, vierde lid, onderdeel b, van de wet, tot de dag na die waarop de beslissing op de aanvraag onherroepelijk is geworden.”

Artikel 4b.1 van het Besluit Kwaliteit investeringsplan en kwaliteit elektriciteit en gas luidt:

1. *“Een aanvraag als bedoeld in artikel 16, vierde lid, onderdeel b, van de Elektriciteitswet 1998 omvat:*
 - a. *een aanduiding van het netonderdeel waarvoor een ontheffing wordt aangevraagd en een locatiebeschrijving daarvan;*
 - b. *de redenen voor afwijking van de norm in artikel 16, vierde lid, aanhef, van de Elektriciteitswet 1998 of, indien van toepassing, vrijstelling in paragraaf 4a van dit besluit;*
 - c. *de maximale omvang van onderbroken transport van elektriciteit in MW en de maximale duur van de onderbreking bij een uitvalsituatie met betrekking tot het netonderdeel waarvoor een ontheffing wordt aangevraagd, in voorkomend geval uitgesplitst naar transport ten behoeve van productie of verbruik, en een toelichting hierop;*
 - d. *een beschrijving van de kans op een onderbreking als bedoeld in onderdeel c;*
 - e. *een toelichting op conformiteit van de aanvraag met Verordening (EU) 2017/1485 van de Commissie tot vaststelling van richtsnoeren betreffende het beheer van elektriciteitstransmissiesystemen (PbEU 2017, L 220);*
 - f. *een voorstel voor de duur van de ontheffing en een onderbouwing daarvan;*
 - g. *een beschrijving van de belangrijkste risico's ten aanzien van de raming en planning van het project voor de investering om aan de norm te voldoen en een beschrijving van de maatregelen die de aanvrager neemt om deze risico's te beperken.*
2. *Indien de aanvraag betrekking heeft op het verlengen van de duur van een ontheffing, omvat de aanvraag in afwijking van het eerste lid een motivering waarom het project voor de investering om aan de norm te voldoen niet is afgerond, waarbij wordt beschreven op welke wijze de aanvrager zich heeft ingespannen om het project te realiseren en welke maatregelen worden genomen om het project binnen de gevraagde verlengde termijn te realiseren.”*

Artikel 4b.3 van het Besluit Kwaliteit investeringsplan en kwaliteit elektriciteit en gas luidt:

“Aan de ontheffing wordt de voorwaarde verbonden dat wanneer het netonderdeel waarvoor ontheffing wordt verleend ingrijpend wordt gerenoveerd of gemodificeerd, het desbetreffende netonderdeel wordt aangepast overeenkomstig de norm in artikel 16, vierde lid, aanhef, van de Elektriciteitswet 1998 of, indien van toepassing, een vrijstelling in paragraaf 4a van dit besluit.”

Artikel 4b.4 van het Besluit Kwaliteit investeringsplan en kwaliteit elektriciteit en gas luidt:

1. *“Een ontheffing wordt verleend voor een netonderdeel dat op 1 januari 2021 niet voldoet aan de norm, bedoeld in artikel 16, vierde lid, aanhef, van de Elektriciteitswet 1998 of, indien van toepassing, een vrijstelling als bedoeld in paragraaf 4a van dit besluit, voor ten hoogste de maximale omvang en duur van de onderbreking bij een uitvalsituatie met betrekking tot dat netonderdeel op die datum.*
2. *De bij ontheffing toegestane uitvalsituatie leidt niet tot overschrijding van de operationele veiligheidsgrenzen die zijn vastgesteld bij of krachtens Verordening (EU) 2017/1485 van de Commissie tot vaststelling van richtsnoeren betreffende het beheer van elektriciteitstransmissiesystemen (PbEU 2017, L 220).*
3. *Een ontheffing, of een verlenging daarvan, wordt verleend voor ten hoogste:*
 - a. *tien jaar, voor zover het een netonderdeel in een net met een spanningsniveau van 220 kV of hoger betreft;*
 - b. *vijf jaar, voor zover het een netonderdeel in een net met een spanningsniveau van 110 tot 220 kV betreft.”*

Artikel 4b.5 van het Besluit Kwaliteit investeringsplan en kwaliteit elektriciteit en gas luidt:

1. *“De Autoriteit Consument en Markt weigert een ontheffing indien de aanvraag niet voldoet aan de vereisten in artikel 4b.4.*
2. *De Autoriteit Consument en Markt kan een verlenging van een ontheffing weigeren indien de aanvrager zich naar het oordeel van de Autoriteit Consument en Markt onvoldoende heeft ingespannen om het project voor de investering om aan de norm te voldoen te realiseren.*
3. *De Autoriteit Consument en Markt kan een ontheffing of de daaraan verbonden voorschriften en beperkingen wijzigen of aanvullen.*
4. *De Autoriteit Consument en Markt kan een ontheffing intrekken indien:*
 - a. *bij de aanvraag onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt en de verstrekking van juiste en volledige gegevens tot een andere beschikking op de aanvraag zou hebben geleid;*
 - b. *de aan de ontheffing verbonden voorschriften of beperkingen niet worden nageleefd;*
 - c. *de netbeheerder aan wie de ontheffing is verleend, verzoekt om intrekking van de ontheffing.”*